

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛ1203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6, 8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	<i>Σύνολο</i>	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξοικειωθούν με τις βασικές προσεγγίσεις του γραμματισμού στην ιστορική τους πορεία Διακρίνουν τα σημαντικότερα είδη γραμματισμού Κατανοήσουν την πολυτροπικότητα και τους πολυγραμματισμούς Αναπτύξουν γλωσσική και μεταγλωσσική επίγνωση Προσεγγίζουν κείμενα με κριτική οπτική Αναγνωρίζουν τις κυριότερες συνέπειες του γραμματισμού για τον σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος..
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στα περιεχόμενα και αντικείμενα του μαθήματος εντάσσονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Οι σύγχρονες γνώσεις για τον γραπτό λόγο: Σύγχρονες γνώσεις για την ανάγνωση. Η γλωσσική επίγνωση και τα επίπεδά της: φωνολογική επίγνωση, γραφηματική επίγνωση. Η μάθηση της γλώσσας ως όλου. Γραφή. Προϋποθέσεις για τη δραστηριότητα της γραφής. Η κοινωνική βάση του γραμματισμού: Ο γραμματισμός ως σκέψη, ως επικοινωνία. Κοινωνικοί ρόλοι και δίκτυα. Κοινωνικές αξίες και επίγνωση. Δημόσιοι ορισμοί του γραμματισμού. Οικιακός, αναδυόμενος, σχολικός γραμματισμός. Λειτουργικός και κριτικός γραμματισμός. Καινοτόμες μορφές στη διδασκαλία του γραμματισμού. Δημιουργική ανάγνωση και δημιουργική γραφή. Δραστηριότητες και δοκιμές. Πολυγλωσσία, πολυτροπικότητα, πολυγραμματισμοί. Ψηφιακή τεχνολογία και γραμματισμός: Ψηφιακή γλώσσα και κοινωνική δικτύωση. Ψηφιακή και online επικοινωνία. Πολυτροπικός λόγος και οπτικός γραμματισμός. Ψηφιακές κοινότητες και ταυτότητες. Πολιτισμικός γραμματισμός: Η επικοινωνία ως πολιτισμική πρακτική. Πολιτισμικοί κανόνες, συμβάσεις και δομές. Ατομική επικοινωνία και σημασιοδοτημένες δραστηριότητες της καθημερινής ζωής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων, του διαδικτύου κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, του e-class του ΠΘ και των social media	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Συγγραφή εργασίας	24
	Εκπόνηση δραστηριοτήτων	18
	Σύνολο Μαθήματος	111
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα: Ελληνική Διαμορφωτική και Συμπερασματική αξιολόγηση Εκπόνηση εργασιών και δημόσια παρουσίασή τους Εκπόνηση δραστηριοτήτων και σχολιασμός τους Εκπόνηση μικροερευνητικής εργασίας αντί τελικής εξέτασης</p> <p>Βαρύτητα τελικής εργασίας: 50% Βαρύτητα εργασιών και δραστηριοτήτων: 50%</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Baker, C. (2001). *Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Barton, D. (2009). *Εγγραμματισμός: Εισαγωγή στην οικολογία της γραπτής γλώσσας*. Αθήνα: Παπαζήσης

Baynham, M. (2002). *Πρακτικές γραμματισμού* (Αραποπούλου, Μ., μτφ). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Γρίβα, Ε., Κουτσογιάννης, Δ., Ντίνας, Κ., Στάμου, Α., Χατζηπαναγιωτίδη, Ά. & Χατζησαββίδης, Σ. (επιμ.). 2014. Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου «Ο Κριτικός Γραμματισμός στη σχολική πράξη».

Hasan, R. & G. Williams (1996). *Literacy in Society*. New York: Longman.

Gee, J.P. (1996). *Social Linguistics and Literacies* (2nd ed.). London: Falmer Press.

Goodwin, P. (2004). *Literacy through Creativity* (1st ed.). David Fulton Publishers. <https://doi.org/10.4324/9780203963449>

Kalantzis, M., & Cope, B. (2013). *Νέα Μάθηση. Βασικές αρχές για την Επιστήμη της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Κριτική.

Καραντζόλα, Ε. (2003). *Οικογένεια-Σχολείο-Κοινότητα: Θέσεις και πολιτικές για την ανάπτυξη του γραμματισμού*. Στο Τζ. Βαρνάβα-Σκούρα (Επιμ.), *Ερευνητικές οπτικές, Εκπαιδευτικές προοπτικές* (σελ.165-177). Αθήνα: ΤΕΑΠΗ.

Κουτσογιάννης, Δ. (2017). *Γλωσσική Διδασκαλία χθες, σήμερα, αύριο: μια πολιτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Κουτσογιάννης, Δ., & Αραποπούλου, Μ. (Επιμ.). (2009). *Γραμματισμός, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση: όψεις του τοπικού και του παγκόσμιου*. Θεσσαλονίκη: εκδ. Ζήτη.

Μητσοκοπούλου, Β. (2001). *Γραμματισμός*. Στο Α.-Φ. Χριστίδης (Επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα* (σελ. 209- 213). Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Τάφα, Ε. & Μανωλίτσης, Γ. (2009). *Αναδυόμενος Γραμματισμός: Έρευνα και εφαρμογές*. Αθήνα: Πεδίο.

Χαραλαμπίδης, Α. (2006). *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη).

Χατζησαββίδης, Σ. (2005). *Από την παιδαγωγική του γραμματισμού στους πολυγραμματισμούς: νέες τάσεις, διαστάσεις και προοπτικές στη διδασκαλία της γλώσσας*. Στο Κ. Μπαλάσκας & Κ. Αγγελάκος (Επιμ.), *Γλώσσα και Λογοτεχνία στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση* (σελ. 35-52). Αθήνα: Μεταίχμιο.